

PŘÍLOHY

Příloha č. 1 – Rozhovor s respondentem Ř a Z

ŘEDITEL:

Jde o cíle, které si do toho vkládají nejen vedení školy, ale se kterými do toho třeba vstupují i ti vyučující, pokud je to ten standartní zájem o to, aby se dala nějakým způsobem individualizovat výuka, aby se dala umocnit, tak to je to, proč vlastně ta tandemová výuka má své místo i v základní škole a ve vyučovacím procesu.

My máme zkušenost s tandemovou výukou tak, jak jsme ji v minulosti nasazovali, ať už třeba tady v naší škole nebo i na našem předchozím působišti, různým způsobem. Můžou to být učitelé, kteří oba učí stejný předmět, například vyučující matematiky vyučující matematiky na 1. Stupni. Může to být souhra učitele, který učí nějaký odborný předmět a třeba učitele ICT jo, kde se zase vzájemně doplňují a jsou tam ty společné přesahy, kde se nacházejí. Někdy samozřejmě může dojít, řekněme k posílení využití té tandemové výuky. Když chcete posílit zejména tu individualizaci výuky, protože tam máte třeba více integrovaných žáků a to je to k této podpoře.

Ono to má samozřejmě svá specifika nebo určitou problematiku, protože v současné době, jak chybí učitelé a jak není vůbec jednoduché- to tady má na starosti zejména pan zástupce u nás ve škole- jak není vůbec jednoduché v průběhu prázdnin, nebo už vlastně na jaře, ale pak zejména v průběhu prázdnin nastavit úvazky sborově, jsou učitelé, kteří třeba i odcházejí. Potřebujete za ně náhradu. Dobrou náhradu a to všechno...tak někdy je potřeba to poskládat a samozřejmě někdy to třeba využijeme i tak, že nastavíme, abychom doplnili úvazek tandemovou výukou a naší snahou je podpořit, aby se skutečně ten smysl té tandemové výuky naplňoval.

JÁ:

Když přejdu k těm otázkám, co jsem si připravila, jak dlouho realizujete tandemovou výuku tady na škole?

ŘEDITEL:

Tady na škole.

Až vlastně v souvislosti s tím, jak jsou teďka nově nastavené PH maxi jo, to je nová forma financování regionálního školství. Jinak nějakou zkušenost jsme s tím už měli i na minulé škole, ale tady ty podmínky jsou nastaveny ze strany státu pořádně až teď když, jako když pokud se naplňovala tandemová výuka dřív, tak to bylo dobře. Bylo to třeba na základě toho, že se vyučili nějaké projekty a podobně, ale bylo to složitější to financování. Teď samozřejmě zas ta tandemová výuka jí hrozí jakési ohrožení ze strany státu, protože to, co se léta nějakým způsobem budovalo, tak teďka se ze strany ministerstva školství a jeho ministra se šmahem v podstatě poníží.

JÁ:

Dobře a jak dlouho teda?

ZÁSTUPCE ŘEDITELE:

Mám pocit no nějakých 4 - 5 let.

ŘEDITEL:

No už asi 4 roky.

JÁ:

Kolik učitelů se na tandemové výuce tady na škole podílí?

ZÁSTUPCE:

To je každý rok jinak.

Pokud je to letos.

JÁ:

Ano letos.

ZÁSTUPCE:

A teď jako myslíte kolik dvojic a nebo celkově jednotlivých učitelů?

JÁ:

Jednotlivých učitelů.

ZÁSTUPCE:

Asi 8.

JÁ:

Dobře děkuji. A proč jste se vůbec pro tandemovou výuku rozhodl? Jaký byl ten hlavní podnět?

ŘEDITEL:

Tak to jsem říkal v tom úvodu. Je to je to určitá možnost zvýšení kvality vyučovacího procesu. Doplní se učitele. Myslím tím, jako vzájemně se doplňují učitele.

Já jsem třeba viděl hodinu tandemové výuky 2 učitelů matematiky 5. třídy a bylo to na škole, kde jsem nepůsobil, prostě byl jsem se tam podívat ještě s mojí tehdejší paní zástupkyní a my jsme od začátku do konce nepřišli na to, kdo je ten učitel v té třídě a kdo je tam ten druhý, který tam nechci říct sekunda jo, to jejich postavení je tam rovnocenné, že jo, ale oni byli opravdu tak dokonale sehraní a vzájemně si nahrávali. Takže to to je, to je ten ta nejvyšší meta, ten top důvod, proč? Proč se něčím takovým vydat a je to, je to opravdu ku prospěchu kvality vyučovacího procesu.

Ale jsou tam ta různá možná nastavení, to znamená, můžou to být opravdu učitelé stejného předmětu, ale můžou to být učitelé 2 různých předmětů, kteří které mají k sobě nějaký přesah nebo se vzájemně doplňují.

Začínající učitel a nějaký už zkušený.

ZÁSTUPCE:

To tu třeba máme právě, protože potřebujeme posílit tady třeba stav angličtináře a on kolega umí anglicky, ale nevěří si, je aprobovaný v jiném předmětu, ale prostě rád by, nebo jako rádi bychom ho nominovali na tu angličtinu. Takže teď právě má tu tandemovou výuku.

JÁ:

Tak to je skvělý. A plní to účel? Cítí sse ten učitel takhle lépe?

ZÁSTUPCE:

Určitě, jako je to pro něj přínosem. V podstatě to potom pro něj může být i inspirace a to je potom jedno jestli to je v téhle té formě toho začínající učitele, ale to může být i kolega, který učí dlouhodoběji.

To může bejt v podstatě čerpání i takhle nějaké nějaká inspirace jo v rámci té spolupráce, ale to nastavení je mnohdy náročné s ohledem na to, že ty dva lidi si musí sednout.

JÁ:

Tomu rozumím, ještě bych se chtěla zeptat, kde jste se vůbec úplně poprvé dozvěděl o tandemové výuce?

ŘEDITEL:

No vlastně na porbu. A to už je před mnoha lety, kde že jo oni organizují, nebo nevím, jestli stále ještě organizují, ale měli takzvané trimestry a vím, že tam přírodovědné předměty učili ne 2 v tandemu, ale dokonce 3 učitelé a že to byli právě učitelé, jestli se nepletu fyzika, chemie, biologie. Jedno to období vedl výuku třeba fyzikář a ti dva mu sekundovali. Vždycky to doplňovali z hlediska těch jejich předmětů další období, prostě se vystřídalý jo v tom v tom primárním vedení toho procesu jo. Potom poměrně hodně to mapoval pan ředitel Beran v Kunraticích, ale my jsme v ruku v ruce s tím jako něco podobného taky dávali dohromady a pak se toho vlastně nějakým způsobem ustanovilo, pak to dostalo i ten název tandemová výuka, protože i ten název se trochu hledal, že jo.

A my poměrně dost takhle jako s některými kolegy a školami spolupracujeme, takže to je výměna zkušeností a doplňování se.

JÁ:

Když jste přišel s tím nápadem zapojit se do té tandemové výuky byly všichni pro ti, které jste oslovil?

ŘEDITEL:

Učitelé to takhle neprožívali. My jsme se vlastně k tomu dostali ještě pomocí šablon nebo nějakého projektu. Ono to ještě nebylo tenkrát honorováno ze strany státu, ale z projektu. A my jsme se tenkrát nějakým způsobem uvázali na určité, asi dvouleté, období, že teda bychom to rádi realizovali, protože jako vedení jsme ten důvod věděli, znali, ale nebyli jsme si jistí, jak to přijme sborovna, ale docela nás potěšilo, překvapilo, že většina většina kolegů měla zájem. My jsme to nechali čistě na dobrovolnosti. Bylo to skutečně v rámci projektu, takže se to i takhle nabízelo. No a spousta kantorů se v tom našla.

JÁ:

Děkuji. Další otázka, co jste očekával od tandemové výuky?

ŘEDITEL:

Pardon, možná ještě doplním, že samozřejmě jsou učitelé, kteří o to nestojí. A tohle jsou věci, které se nedají dělat z busu nebo z nařízení.

JÁ:

Mám tady otázku, co jste očekával od tandemové výuky? Myslím, že to bylo trošku řečeno už, tak spíš se zeptám, jestli tandemová výuka na naplnila vaše očekávání.

ŘEDITEL:

Někde ano někde ne.

JÁ:

A kde ne? Nebo v jakých případech ne?

ŘEDITEL:

No tandemová výuka vyžaduje přípravu a potom i nějaký následný rozbor před další přípravou před přípravou další hodiny, dalšího vyučovacího procesu. A ne všude to tak jako potřebné vnímali.

JÁ:

Takže myslíte, že tam vážla komunikace mezi těmi učiteli nebo příprava?

ŘEDITEL:

Myslím si, že tam prostě obecně nebyla naplňována tandemová výuka jo, ten cíl, ten záměr. A dobře, ano, vážla příprava. Tohle ale bylo hlavně v nepochopení té možnosti.

JÁ:

Je něco, co vás překvapilo u tandemové výuky?

ŘEDITEL:

No. *-kroučí hlavou, že ne.*

JÁ:

Ne? Dobře. A jak probíhaly počátky? Konkrétně tady na škole.

ŘEDITEL:

To neumím popsat nevím no.

My jsme si vyměnili pár zkušeností v rámci pedagogické rady, kdy učitelé nějakým způsobem referovali o tom, jak k tomu přistupují. A co to přináší a nepřináší, ale jinak takhle bych to asi nechal.

JÁ:

Dobře.

ŘEDITEL:

Že jo samozřejmě přirozeně, nějak to začalo a učitelé nacházeli ty cestičky, možnosti a tak, ale neodlišoval bych to nějak.

JÁ:

Když se na to podíváte v současnou chvíli, dejme tomu tento rok tak, jak funguje ta kooperace? Ta spolupráce těch učitelů?

ZÁSTUPCE:

Vzhledem k tomu, že v podstatě ti vyučující sami jako chtěli, tak to tam funguje. Jo, není to dáno tak že ano, ty jim budeš tady spolupracovat s tímhle tím a prostě jsou v podstatě před hotovou věc. Takže takže to funguje.

Já třeba s kolegyní tady spolupracuji v rámci půlených hodin, kdy já mám informatiku, ona proti mně má druhou půlku svět práce, ale jsou období, kdy třeba ty hodiny spojujeme, jsme tam dva a v podstatě řešíme spolu společné téma v rámci těch dvou předmětů a máme to de facto jako tandemovou výuku, kde třeba tam potom ještě řešíme přípravu na přijímací zkoušky a různý další tyhle ty aktivity, takže tam taky dochází vlastně k jisté formě tandemové výuky. Ale máme to daný jako dva předměty odděleně, ale jsou období, kdy to prostě spojíme a domlouváme se.

JÁ:

Jak se domlouváte s kolegyní na náplni té hodiny, když takhle spojíte ty předměty?

ZÁSTUPCE:

Převážně ihned jakmile se domluvíme, že to spojíme, tak v tu chvíli si vyjasníme, co se v té hodině bude zhruba dít. Dál je důležitá improvizace, člověk si to nemůže do detailů naplánovat.

JÁ:

Mám tady otázku, jak podporujete další vzdělání učitelů v této oblasti?

ŘEDITEL

No to jsme asi nevynezovali. Nabídli jsme možnost jakési rekněme, hospitace na jiné škole.

JÁ:

A byl o to zájem?

ŘEDITEL:

To už si nevzpomenu myslím.

Já mám pocit, že někdo se byl podívat, ale přesně to nevím. Hele to bylo někdy v začátcích. Já nevím, teď už jako to bych spekuloval jestli tenkrát se to naplnilo nebo ne.

JÁ:

Samozřejmě pozitiva a negativa tandemové výuky si myslím, že jsou tak nějak obecně známy. Jsou i psány už, ale kdybyste měl vyzdvihnout jako Vy, konkrétně fakt něco jako za sebe nějaké pozitivum a negativum, který třeba vnímáte Vy?

ŘEDITEL:

Víte co? Co teďka řeknu, nad tím jsem nějak nikdy v minulosti nepřemýšlel. Napadá mě, určitě napadá mě určitě to, že to je vzájemná kolegiální podpora. Vlastně kolegové, když to vezmu z jiného hlediska tak, co to přináší těm učitelům? Tak je to jednak to, že mohou porovnávat, nebo si tříbit svůj učitelský styl na základě toho, že vidí i třeba práci svého kolegy nějakým způsobem si domlouvají, jak povedou vyučovací proces a na základě toho obohacují jeden druhého, takže to si myslím, že je jedna z možností, kterou jsme možná nikdy ještě nevyjádřili, ale je to obohacující i pro učitele.

JÁ:

A nějaké negativum napadá Vás?

ŘEDITEL:

No a k té negativní, spíš ohrožení pro management školy, když potom by na to nebyly prostředky tak, že jo, když něco nabídnete v programu školy i ve vztahu k veřejnosti, tak když potom to nebudeme realizovat, tak se budeme nějakým způsobem nešťastně zpovídat z toho, proč už proč už to neděláme.

JÁ:

Ještě se zeptám, jestli jste vyzoroval třeba nějaké rozdíly v komunikaci těch jednotlivých dvojic a jestli třeba dokážete uvést nějaký příklad výborný praxe nebo nějaký ukázkový příklad, jestli Vás napadne?

ŘEDITEL:

No nevím, jestli ukázkovej.

JÁ:

Klidně i neukázkovej, ráda si ho vyslechnu.

ŘEDITEL:

To Vám nebudu asi raději povídat

ZÁSTUPCE:

Tam je to strašně těžký. Protože jako my nejsme ti, kteří jako tu jako komunikaci jsme schopní tady nějakým způsobem monitorovat jo, protože dochází k tomu třeba po té hodině i v té hodině, že jo? Učitelé se musí být schopni nějakým způsobem domlouvat v průběhu i mimo a během toho nemůžeme my u toho nemůžeme být jo a tam v podstatě tohle nejsme schopni zhodnotit a na druhou stranu tam ta komunikace může být všelijaká a záleží na tom, jak jsou ty dva lidi sehraní.

Tam třeba když to vezmu zase nějak konkrétně za sebe s paní kolegyní. My už se tak jako nechci se domlouváme jo na nějakých základních mantinelech se domluvíme, ale v podstatě už jako nám to funguje. Už jako na sebe reagujeme, víme, jakéj každej jsme a víme, jak reagovat, jak spolupracovat a nemusíme se tady nějak složitě domlouvat dopředu. Ano, bude to vypadat ta hodina takhle, takhle takhle... prostě řešíme tu situaci taková, jaká je. Jak už jsem říkal, je to o té improvizaci a individualitě.

JÁ:

Ještě se teda zeptám, jestli byste chtěli něco doplnit cokoliv. Napadne Vás něco?

ŘEDITEL:

Bylo by dobré, aby to skutečně byla možnost, která bude i v budoucnu možná.

Příloha č. 2 – Rozhovor s respondenty Ž

JÁ:

Tak 1 otázka, jak se vám líbí, když máte 2 učitelé ve třídě?

DANIEL:

Já si myslím, že je to úplně normální, jako úplně v poho.

PEPA:

Není v tom žádný rozdíl, jako že by byl 1 učitel nebo 2. Je to vlastně stejný. No za mě.

JÁ:

Vnímáš to tak, že to je stejný, ano?

FILIP:

Já si myslím, že to rozhodně jako určitě podobný to je, ale myslím, že to není stejný, protože ta výuka podle mě probíhá jinak s 1 učitelem a nebo se dvouma.

DANIEL:

Jasný, že když tam jsou ty dva, tak je tam vlastně ta asistence. Jako třeba když někdo bude rušit, tak prostě ten druhý učitel řekne „buďte tiše.“ A nevyruší to z výkladu toho prvního.

TERKA:

No já si myslím, že za mě ta výuka probíhá klidněji. Protože prostě když se tam něco děje v té třídě, tak ten jeden to zařídí a ten druhý zatím může učit.

FILIP:

Když jsou dva v té třídě, víc se každému z nás věnujou, jako maj na nás ten čas.

JÁ:

Jasný, takže mají spíš takový individuální přístup ke každému?

VŠICHNI:

Souhlasí pokýváním hlavy.

JÁ:

Dobře a myslíte si, že je to teda lepší, když tam jsou dva učitelé?

DANIEL, PEPA:

Jo.

FILIP:

No jo, já myslím, že jo.

JÁ:

Jo, není to někdy trošku voprúz, že je víc vidět, co děláte? Nemůžete třeba do mobilu koukat a tak?

DANIEL:

Tak některý věci se dají obejít, když to takhle řeknu. -*Smích*

Ale jako je tam rozhodně jako větší kontrola tý třídy, že jo. Samozřejmě, jak jsou dva na 30 dětí, tak to je lepší, než když prostě je tam jenom jeden, že jo? A že je pro ty učitele, je to lepší, že vlastně nejsou právě sami na tu třídu, že nejsou odkázaný vlastně sami na sebe, že mají nějakou oporu za sebou a naopak.

FILIP:

Já myslím, že je to jako pro ty učitele lepší, protože je viditelná kontrola v té třídě a jak často jako podvádí ty studenti, tak se líp hlídá. Takže pro mě, pro nás jako pro studenty, to v tomhle lepší není, ale pro ty učitele to určitě lepší bude. Mají jako větší kontrolu nad tím, kdo co píše.

DANIEL:

Tak je taky pravda, že ono to potom ty studenty musí jako nutit, aby se opravdu učili, protože oni ví, že když budou chtít podvádět, tak oni prostě neuspějí. Takže je to možná nutí k tomu studiu vlastně ta kontrola.

A jestli to je dobrá špatná věc? Teda to je otázka. -*Smích*

JÁ:

Myslím, že dobrá.

DANIEL:

Tak někdy nás to nebaví, ale je to asi potřeba.

JÁ:

A dalo by se teda říct, že na sobě pozorujete, že třeba v tom předmětu, kde máte ten tandem, ty 2 učitele, máte třeba lepší známky?

PEPA:

My jsme ho teď dlouho neměli.

DANIEL:

My jsme předtím měli jako často ten tandem. Myslím si, že my jsme to měli každý úterý, že prostě prostě ta jedna z učitelek si tam dělala nějakou práci na počítači a ta druhá s náma komunikovala.

FILIP:

A když bylo potřeba, tak jí ta paní učitelka, co dělala na počítači, tak ji doplnila.

DANIEL:

Bylo to jako docela dobrý, jako za mě. Vlastně od té doby mám samý jedničky.

JÁ:

Od doby co máte ten tandem ano?

DANIEL:

Jo, tak v angličtině mám samý jedničky.

JÁ:

Tak to je super.

Takže se dá určitě říct, že ses zlepšil, díky tandemu?

DANIEL:

Rozhodně.

JÁ:

Terko, chceš něco říct třeba?

TERKA:

Já s tím určitě souhlasím, že když jsou ti dva učitelé, tak se můžou věnovat více lidem, můžou třeba líp vysvětlit někomu něco, když to nechápe. A pak i víc těch lidí dostane tu lepší známku.

JÁ:

A máte třeba ve třídě někoho, kdo mívá fakt špatný známky a pozorujete, že se zlepšil v tom předmětu, kde máte ten tandem?

PEPA:

Já nemyslím, že to můžeme pozorovat.

My jsme teď tu tandemovou výuku neměli strašně dlouho, třeba tak půl roku už jsme ji neměli.

DANIEL:

Tak zrovna u nás, co s týče tý angličtiny, tak my jsme dobrá skupina, už jsme všichni docela zkušený, jediný co, tak tam prostě občas děláme blbosti no, ale jinak jsme jako zkušený, takže my jsme tam nikdy jako neměli nikoho, kdo by dostával třeba trojky nebo čtyřky.

FILIP:

My to máme hodně naposlouchaný z her a filmů, což nám hodně pomáhá. A hodně nám pomáhá právě ta tandemová výuka v tý angličtině, kde máme vlastně rodilýho mluvčího.

JÁ:

Když byste měli porovnat nebo popsat, jak se ty učitelé baví třeba mezi sebou v tý hodině?

PEPA:

Já si myslím, že se nebaví vůbec, že se jenom doplňují, že se mezi sebou ty učitelé nebaví v tý hodině.

FILIP:

Třeba dám příklad, když ta rodilá mluvčí, která neumí česky, mluví anglicky jenom, tak jako když učila, tak se nebavila rovnou jako s učitelkou, prostě jenom když někdo mluvil česky, tak prostě to přeložila nebo ji doplnila.

DANIEL:

Ono šlo právě o to, abychom se naučili mluvit anglicky s tím, kdo mluví od narození jenom anglicky.

Ale jako všiml jsem si, že jako o přestávce se spolu hodně baví, ty učitelé jak spolu učí v té jedné třídě, tak spolu třeba sedí i u oběda.

FILIP:

Bylo to takový, jakože ten první rok ta rodilá mlčí musela být jenom v té tandemové výuce, že nemohla učit sama. Protože kdyby na ní někdo začal mluvit česky, tak ona by nevěděla co a jak.

DANIEL:

Jako já mám pocit, že ona už je jako oficiální učitel, takže už to není jako nějaká asistentka třeba nebo tak, ale už může učit i sama.

FILIP:

Ted' už má i místo v kabinetu, to předtím neměla.

DANIEL:

No už se jako začlenila tady.

JÁ:

A v tý hodině, teda se spíš doplňují?

VŠICHNI:

Jo -kývání hlavou

00:00:38 SPK_1

Ale vždycky po tý hodině se normálně baví mezi sebou.

JÁ

Dobře.

Myslíte, že je třeba větší sranda s těma dvouma, nebo myslíte, že jsou třeba přísnější?

FILIP:

Myslím, že je to lepší.

DANIEL:

Je větší sranda, tak my jsme vždycky s tou rodilou mluvčí potom ke konci hráli kahoot třeba, jako kvízy různý, to mě bavilo.

PEPA:

Když máme oba, tak se dají třeba přemluvit, že nám pustili třeba South park v angličtině. Ale když jsou samy, tak se jim do toho moc nechce.

DAVID:

Tak jako ne každej je technicky založenej a když tam jsou ty dva, tak si uměj líp poradit.

TERKA:

Já si myslím, že ta výuka je víc pohodová, taková uvolněnější.

JÁ:

Měli jste nějakýho učitele v tandemu a i samostatně?

DAVID:

No to asi ne.

FILIP:

No možná třeba jenom na nějaké suplování.

JÁ:

Rozumím, a myslíte, že se ten učitel chová stejně v tandemu, jako když učí sám?

PEPA:

Asi jo.

DAVID:

No možná trochu jinak. Řekl bych, že když je tam ten učitel sám, tak je takovej trochu striktnější třeba, že když se tam někdo baví, tak je spíš okřikne ať jsou tiše a tak. Ale to asi každé učitel.

PEPA:

No rozhodně ta učitelka, kterou máme celou dobu, tak já si myslím, že se rozhodně chovala jinak, když tam nebyla ta rodilá mluvčí, takže byla přísnější.

DAVID:

Neměla tu oporu toho druhýho učitele.

JÁ:

Jo, takže chápu spávně, že když jsou v tom tandemu, když jsou tam dva učitelé, že jsou takový víc v pohodě?

FILIP:

To rozhodně.

PEPA:

Je taková uvolněnější atmosféra. Myslím, že třeba jsou i v menším stresu, že na to jako nejsou sami.

DAVID:

Asi je to teda i fajn pro ty učitele, právě kvůli tý opoře.

JÁ:

Na jaký jste je měli předměty?

DAVID:

Jenom na angličtinu...no jenom na tu angličtinu.

JÁ:

Fajn. A kdybyste mohli něco změnit, úplně cokoliv na tandemové výuce. Co by to bylo?

DAVID:

Já bych rozhodně chtěl, aby to bylo na víc předmětů, jako chápu, že to nejde kvůli tomu, že není dost učitelů, ale bylo by to fakt super. Protože teď jak už to vlastně nemáme na tu angličtinu, tak už mě to ani tolik nebaví, spíš tam tak jako přežívám.

PEPA:

No, asi jenom, aby to bylo častěji.

JÁ:

Terko, změnila bys něco? Úplně cokoliv, kdybys mohla?

TERKA:

Asi bych to chtěla vyzkoušet ve více hodinách než jenom v angličtině.

JÁ:

A na jaký předměty bys to uvítala?

TERKA:

Rozhodně v češtině. To si myslím, že by bylo zajímavý.

FILIP:

Ale my to teda jako máme ještě na informatiku a člověk a svět práce.

JÁ:

Super, mockrát děkuju.

Chtěl by někdo něco dodat? Napadlo Vás ještě něco?

VŠICHNI:

Krouť hlavou, že ne.

JÁ:

Dobře, tak ještě jednou díky a nashledanou.

Příloha č. 3 – Rozhovor s respondentem U1

JÁ:

Jak dlouho pracujete už jako učitel?

UČITEL:

Hmm. Asi 30 let.

JÁ:

30 je hezký, baví vás to pořád?

UČITEL:

Občas je to náročné, ale baví, víc a víc. Jinak bych to nemohl dělat.

JÁ:

Jak dlouho působíte v tandemové výuce?

UČITEL:

Tandemově nevím 5 let možná 6.

JÁ:

Jak jste si vybíral toho kolegu do dvojce?

UČITEL:

Tak na začátku jenom kdo chtěl. A úplně poprvé to bylo, že jako úplně random. Já samozřejmě o celý škole nevím, já jenom vím, jak jsem to dělal já a občas to bylo takhle, že já jsem dostal mladší učitele k sobě, kteří neměli zkušenost, nebo s cizinci učiteli. Máme kolegyni z Íránu a nemluvila česky. Takže my jsme dlouho byli spolu. Teďka když už nejsme spolu, a je první rok, kdy už je sama, že nejsme spolu v tandemu.

Takže kdo potřeboval pomoct, nebo kdo chtěl. Ale na začátku to bylo úplně random. Takže já osobně si nevybírám, koho chci, samozřejmě vedení se ptá, jestli mi nevadí do tandemu ten a ten.

Nebo já dělám další tandem, já jsem zastupující třídní, takže to děláme s paní třídní učitelkou spolu.

Ale je to tak, že vedení přijde a zeptá se, jestli nevádí, že budete dělat spolu a my řekneme, že ne.

JÁ:

Takže se dá říct, že ředitel nebo vedení rozhodne o těch dvojicích, které spolu budou v tandemu?

UČITEL:

Ano, ale máme slovo. Pokud bychom nechtěli, tak to tak nemusí být, ale rozumíme, že to dává smysl. Mám další tande - kolega, který učí chemii, ale mluví hrozně dobře anglicky a myslím, že má zájem to dělat, potřebuje pár hodin, aby získal jistotu, jsme spolu v tandemu a funguje to.

JÁ:

A když jste začínal s tandemovou výukou, co jste očekával?

UČITEL:

Je to zajímavá zkušenost. Občas tady v základní škole řešíme jak chování. Tak je dobrý, když jsou tam dva lidi, já se třeba otočím a píšu něco na tabuli, tak že je tam kolega nebo kolegyně.

Já si myslím, že je to lehčí učit v tom tandemu.

JÁ:

Jak jste se připravoval? Připravoval jste se nějak na ten tandem?

UČITEL:

Na tandemovou výuku nějak celkově, jestli jako třeba nějaké školení?

JÁ:

Ano.

UČITEL:

Je tam spousta metod.

Většinou to máme tak, že v pondělí domluvíme celý týden, nebo na konci týdne domluvíme, co bude dělat příští týden. Někdy nějaké drobnosti domlouváme o přestávce. Musíme si rozdělit nějak ten čas, protože když já dělám sám, já vím+- co budu dělat. Ale když je tam ještě někdo, tak je potřeba to domluvit, takže se ta hodina připravuje mnohem víc.

JÁ:

A jak se takhle domlouváte? Osobně ve škole nebo třeba online?

UČITEL:

No obojí, používáme třeba whatsapp, máme různé skupinky.

JÁ:

Dobře, je něco, co vás překvapilo nějaký „wow“ efekt? Že jste si řekl: „to jsem nečekal.“?

UČITEL:

Ne, já jsem už věděl tak nějak, co tam bude. Já jsem furt ten starší bohužel, ale i tak jsem se naučil hodně věcí. Když je tam někdo jiný a já vidím ty jiné a nové metody, který používají, tak je to pro mě hodně obohacující.

Ale takový wow...asi nic.

Ale hodně to podporuju, je to podle mě super.

JÁ:

A jaká v tom vidíte třeba pozitiva? Celkově v tom tandemu z Vaší zkušenosti.

UČITEL:

Je to mnohem lehčí. Hodně si všímám, že je hrozně důležitý individuální přístup k těm žákům.

Třeba taky děláme, když máme konverzace, že jeden učitel je v té třídě a já individuálně, vedle ve třídě s tím žákem mluvím. Zabíráme, tam kde je potřeba. Protože se i děti občas bojí mluvit před ostatními, takhle je to pro ně příjemnější.

A ještě jako ty věci, že my se neustále učíme nové věci, nové metody.

Máme třeba nového kolegu, který se naučil teď na univerzitě něco nového, takže pro mě to je obohacující. Ta výuka je mnohem efektivnější.

Ty mladý si pamatují věci, který já už dávno nevím. -*smích*.

Děláme třeba na jazyky, že rozdělíme děti na ještě menší skupiny. Na angličtině jich máme maximálně 15 a ty ještě rozdělíme. Vidíme ty slabší skupinky, takže se jim můžeme více věnovat.

JÁ:

Dosahují žáci lepších výsledků v tandemové výuce?

UČITEL:

Rozhodně.

JÁ:

To je super a vidíte nějaká negativa třeba?

UČITEL:

Jako možná myslím, že někdo může mít třeba nějaký osobní problém. Ale my jsme tady naštěstí fakt dobrý kolektiv, takže jsem neslyšel, že někdo by měl nějaký problém.

JÁ:

Je třeba něco, cokoliv, co byste chtěl změnit na tandemové výuce?

UČITEL:

Já nevím jak jako jiný lidi nebo víc?

JÁ:

Cokoliv, co vás napadne.

UČITEL:

Ten systém celý systém myslíte jako?

JÁ:

Cokoliv.

UČITEL:

Já myslím, že už nic. Myslíš, že to funguje dobře. I od dětí máme jako dobrý feedback.

JÁ:

A poslední otázka, jestli chcete něco doplnit, jestli vás napadne něco, o co byste se chtěl podělit?

UČITEL:

Pouze kroutí hlavou, že ne.

JÁ:

Jo, tak to je všechno.

UČITEL:

Ok. Díky.

JÁ:

Také mockrát děkuji.

Příloha č. 4 – Rozhovor s respondentem U2

1. Jak dlouho již pracujete jako učitel?

5 let, nastoupila jsem hned po magisterském studiu na PedF UK

2. A jak dlouho působíte v tandemové výuce?

V tandemové výuce jsem působila 3 roky, u nás ve škole tandemová výuka probíhá pouze v 1.-2./3. ročníku (bylo do 3. ročníku z důvodu kovidu a hybridní výuce, nyní opět jen 1.-2. ročník z personálních důvodů)

3. Jakým způsobem jste si vybíral kolegu do dvojice? Jakou roli v tom hrál samotný ředitel školy?

Kolegyně do tandemové výuky mi byla přidělena vedením (ředitelem), nemohla jsem si jí vybrat. Ve škole máme 2 učitelky, které tvoří pár v tandemu v daném ročníku, je to tedy dané. Ředitel v tom hraje rozhodující roli, on je ten, kdo určuje, kdo je v tandemu.

4. Jakým způsobem ředitel podporuje/podporoval Vaše další vzdělávání v této oblasti?

Ředitel nám poskytuje možnost jet na praxi do jiné základní školy, kde mají již několik let zavedenou tandemovou výuku, společně s ním jsme sestavili manuál tandemové výuky na naší škole, do kterého můžeme stále vstupovat a ladit detaily, které se vyvíjí během samotné praxe (po souhlasu a společné diskuzi).

5. Co jste od tandemové výuky očekával?

S tandemovou výukou jsem začínala jako začínající učitel, moje párová kolegyně byla již „zaběhlá“, tudíž jsem očekávala vzájemnou pomoc, podporu, podávání vzájemné zpětné vazby, reflexe, společné plánování hodin. Částečně i ulehčení prvotní práce, kdy mně jako začínajícímu učiteli trvala příprava na hodiny, tvorba měsíčních plánů, e-mailová komunikace s rodiči... daleko více času, než my trvá teď po 5 letech práce na škole.

6. Jak jste se na ni připravoval?

S kolegyní jsme si nastavily pravidelné schůzky, při kterých jsme společně plánovaly výuku na následující den, daly si zpětnou vazbu, prodiskutovaly vše, co byla potřeba a nebyl na to čas o přestávkách během výuky.

7. Řešil jste na začátku nějaké problémy? (Nyní tyto problémy již neřešíte?)

V první třídě při mém prvním tandemu jsme s kolegyní neřešily žádné problémy, protože jsme si sedly nejen pracovně, obě máme stejný vyučovací styl, dáváme během výuky na stejné nebo hodně podobné hodnoty u žáků. Navíc jsme si sedly i lidsky, což je za mě opravdu ve fungující tandemové výuce potřeba. Nebyla potřeba striktně plánovat kdy, kdo převezme jakou aktivitu, ale zvládly jsme se přirozeně během výuky prolínat, navazovat jedna na druhou, přirozeně přebírat slova, když mluvila jedna, tak přejít do pozadí a naopak. S druhou kolegyní, se kterou jsem byla částečně v 2. ročníku a ve 3. ročníku (kvůli covidu), to bylo náročnější. Lidsky si sedneme, ale co se týče výuky, každá klademe důraz na odlišné hodnoty, např. jedna vyžaduje ve třídě absolutní klid na práci, pokud není, práci zastavuje, s dětmi probírá, co se děje, druhá naopak neřeší pracovní hluk, ale klade důraz na jiné věci. S touto kolegyní byla potřeba si před výukou jasně rozdělit úkoly, hodinu strukturovat tak, abychom věděly, kdy a kdo přebírá aktivitu, protože nefungovalo přirozené prolínání. Ale i to je zkušenost, nemyslím si, že by to byla špatně uchopená tandemová výuka, protože nám to také fungovalo, jen to bylo více strukturované než přirozené jako s první kolegyní.

8. Je něco, co Vás na začátku tandemové výuky překvapilo?

Protože kolegyně funguje v rámci ročníku, takže není pouze u nás ve třídě, ale střídá 2-3 třídy, překvapilo mě, jak velkou roli v tandemové výuce hraje lidský faktor. Není to jen o kvalitě pedagoga, co se týče profesních kvalit, ale je velice potřebné si s kolegou v tandemové výuce sednout i lidsky, nastavit si pravidla fungování, které je potřebné, aby respektovaly obě strany, aby obě strany byly nastavené na tandemovou výuku. Bylo překvapivé, že někteří nedokážou přijmout kolegu do páru tak, aby byl ve výuce na stejné úrovni s třídním učitelem, ale ne jen jako asistent pedagoga. Dokonce někteří to vnímali tak, že kolega v tandemu dotyčnému „koukám pod ruce“ a ubíralo mu to na profesním sebevědomí a důvěře v sebe sama.

9. Jak byste popsal spolupráci s kolegou?

Jak jsem již odpovídala na otázku ohledně problémů, které jsme s kolegyní řešily. S každou kolegyní probíhala spolupráce úplně jinak. S první kolegyní jsme se přirozeně prolínaly, měly jsme stejné nápady, dokázaly jsme „nenásilně“ přebírat v hodině slovo, druhá ustoupila do pozadí. Po nějaké době, když jsme se společně zaběhly, nebyla ani potřeba detailnějšího plánování hodin, stačilo si vytvořit jen pomyslnou kostru, kterou jsme během hodiny následovaly a měnily dle aktuálních potřeb žáků.

S druhou kolegyní byla potřeba hodiny přesně plánovat, říct si, kdy a kdo převezme aktivitu, co bude dělat druhá. To vyžadovalo důslednější plánování výuky, strukturovanější. Bez toho to v hodině neplynulo.

10. Jakým způsobem spolu komunikujete? (Nyní i s předchozím kolegou v minulosti)

Osobně ve škole, měli jsme nastavené pravidelné schůzky, případně e-mailem/telefonicky, když byla potřeba něco urgentně řešit, změnit,...

11. Přípravujete se na výuku společně nebo každý zvlášť? Jak konkrétně ta příprava probíhá/probíhala.

Vždy společně, abychom měly společně nastavené aktivity a u toho si mohly vyjasnit, co která myslíme a jak to chceme pojmout. Sice je to náročnější na čas, než pracovat samostatně, ale mám pocit, že tandemová výuka si vyžaduje společnou přípravu. Samozřejmě pokud se pak jednalo o přípravu nějakých materiálů pro danou aktivitu, rozdělily jsme si práci, vytvořily společně nějakou myšlenku, návrh, kterou pak jsme každá samostatně zpracovaly.

12. Liší se vzájemná komunikace a příprava s jednotlivými učiteli?

Ano, jak jsem již popisovala v předchozích otázkách, hodně záleží na nastavení každého z nás. Jako s dětmi, i s kolegy je potřeba přizpůsobit komunikaci i přípravu dle daného jedince. Za mě je ale důležité, aby v tandemu byli vždy pedagogové, kteří jsou na tandemovou výuku nějakým způsobem připraveni, jsou tomu otevření, jsou ochotni sdílet jak třídu (žáky), tak i myšlenky, materiály apod.

13. Popište prosím, jak vypadá typická vyučovací hodina tandemové výuky.

Pokud popíšu tandemovou výuku s kolegyní, se kterou jsme se přirozeně prolínaly - naše společná typická hodina probíhala tak, že dle domluvy jedna z nás začala hodinu, druhá v tu chvíli byla v pozadí, většinou byla v druhé části třídy, nikdy jsme nestály vedle sebe, na stejném místě. Druhá vždy fungovala jako taková prodloužená ruka té „vedoucí aktivity“, byla mezi dětmi, pomáhala tam, kde byla potřeba, případně doplnila tu první. Aktivity jsme měly rozdělené, která povede kterou. Občas bylo žádoucí, abychom využily toho, že jsme ve třídě dvě a děti si rozdělily na nějakou aktivitu na dvě menší skupiny (převážně si to vyžadovaly hodiny čtení, případně i hodiny angličtiny). Dodržovaly jsme ale nepsané pravidlo, že jsme

nikdy neměly v menších skupinkách stejné děti, vždy jsme si je protáčely. V typické hodině jsme měly více méně stejný prostor, co se týče samotné výuky.

14. Jaká jsou podle Vás pozitiva tandemové výuky?

Vzájemná podpora, motivace, společné plánování, dávání zpětné vazby, vzájemné učení se jedna od druhé, rozdělování si dětí do menších skupin, sdílení myšlenek, nápadů a pohledů na jednotlivé záležitosti – kolikrát každý stejnou věc vidí pouze jedním směrem. A za mě nejdůležitější pozitivum tandemové výuky je, že nikdy na nic nejste sám, vždy jste na vše dva, můžete vše konzultovat a ve dvou se to lépe táhne. 😊

15. A kde spatřujete negativa tandemové výuky?

Pokud jste v tandemu s kolegou, se kterým to není přirozená plynulá spolupráce, což ale neznamená, že by to byla špatná nekvalitní tandemová výuka, je to náročné na čas při společném plánování. Zároveň pro některé kolegy může být velice obtížné a nepříjemné mít ve třídě dalšího pedagoga, dát mu stejná privilegia a prostor, nechat ho zasahovat do „své“ třídy.

16. Co byste chtěl případně v tandemové výuce změnit?

Jediné, co bych změnila na tandemové výuce je větší podpora tandemových učitelů co se týče financí. Nevím přesně, jak a z čeho jsou tandemoví učitelé financováni, ale vím, že u nás ve škole se řeší, zda máme finance na další takové učitele. Za mě je to škoda, protože v tandemové výuce vidím velký potenciál, přínos nejen pro žáky, ale i celkově pro školu. Je to posun kupředu.

17. Chcete k tématu tandemové výuky něco doplnit?

Ne, děkuji.

Příloha č. 5 – Rozhovor s respondentem U3

1. Jak dlouho již pracujete jako učitel?

Učitelka jsem už přes 25 let. Začínala jsem v mateřské škole, kde jsem pracovala 9 let, když jsem si doplnila vzdělání, tak jsem nastoupila na základní školu, tam jsem pracovala jako učitelka a pak posledních 5 let jako zástupkyně ředitele. A nyní v této škole pracuji už 7. rokem.

2. A jak dlouho působíte v tandemové výuce?

Poprvé jsem získala zkušenosti s tandemovou výukou v mateřské škole, ale to tomu takhle ještě nikdo neříkal a navíc v mateřské škole jsou dvě učitelky v jedné třídě naprosto běžná věc. Ale oficiální tandemovou výuku jsem poprvé zkusila na předchozí škole, ale fungovalo to v rámci vzájemných návštěv pedagogů z jiných škol, nikoli v rámci jedné školy.

3. Jakým způsobem jste si vybíral kolegu do dvojice? Jakou roli v tom hrál samotný ředitel školy?

Na předchozí škole, to bylo převážně na nás. Tandemová dvojice nebyla ustálená, ale neustále jsme se měnili, cílem bylo poznat, co nejvíce vyučujících stylů, získat nové zkušenosti s řešením problémů a vzájemně se inspirovat.

Zde na škole volí partnera do dvojice sám ředitel, ale dá se s ním domluvit, pokud by byl někdo hodně proti, tak s dotyčným do dvojice nemusí.

4. Jakým způsobem ředitel podporuje/podporoval Vaše další vzdělávání v této oblasti?

Vlastně každý ředitel nabízel možnost vzájemných hospitací, ať už s možností podívat se na jiné škole nebo v rámci jedné té organizace- nahlédnout ke kolegům.

5. Co jste od tandemové výuky očekával?

Jednoznačně zkvalitnění vyučovacího procesu a zlepšení výsledků žáků. Vzájemné obohacení s mladšími i staršími kolegy. Ti noví mají neuvěřitelnou energii a zcela nové metody, jak se žáky pracovat, takže se ráda nechám inspirovat. Člověk a kor učitel se musí neustále učit nové věci.

6. Jak jste se na ni připravoval?

Tak absolvovala jsem hospitace na jiných školách. Obecně tomu předcházela jedna krátká teoretická přednáška, kde nám představili pojem párové, neboli tandemové výuky a pak už

vlastně jen praktické ukázky a vlastní zapojení přímo do procesu. Ta praktická část byla přínosnější než ta teorie.

7. Řešil jste na začátku nějaké problémy? (Nyní tyto problémy již neřešíte?)

Přímo problémy si nějak moc nevybavuji. Samozřejmě, že všechny mouchy se časem vypilují, nic není dokonalé od začátku. Ale na nic zásadního si nevzpomínám.

8. Je něco, co Vás na začátku tandemové výuky překvapilo?

Mě teda překvapilo, že to nebylo zavedeno na vyšších stupních škol mnohem ale mnohem dříve, jak jsem již říkala v mateřských školách tento princip výuky také funguje již mnoho let, jen to nikdo nenazývá tandemovou výukou, tak to není tolik zajímavé.

9. Jak byste popsal spolupráci s kolegou?

S každým kolegou se pracuje trochu jinak, každý jsme jiný, každý využívá jiné metody, každý má jiné preference. Za těch několik let zkušeností s tandemovou výukou jsem zažila ledacos. Občas Vám někdo vyhovuje více, někdo méně. Důležité je, to dělat pro ty děti, aby z toho nejvíce získávaly oni, pokud získá i ten učitel, tak to беру jako bonus.

10. Jakým způsobem spolu komunikujete? (Nyní i s předchozím kolegou v minulosti)

Tak opět každý preferuje něco jiného, nejlepší myslím je a tak jsem to také praktikovala, si po každé hodině sednout, někdy to vyšlo třeba až druhý den, někdy se to vzalo velmi hopem, ale sednout si a probrat si v klidu co a jak dál, nějakým způsobem si rozdělit ty dílčí činnosti v té hodině a seznámit vzájemně toho kolegu, jaké metody bude on sám používat, případně si vzájemně poradit.

11. Připravujete se na výuku společně nebo každý zvlášť? Jak konkrétně ta příprava probíhá/probíhala.

Každý má svou hlavu a své představy, je důležité v tandemu nebýt sólista. Takže výuku si připravuje každý sám, ale zároveň po vzájemné domluvě. Nemůže jeden hovořit ve výuce o voze a druhý o koze, musí být vzájemná návaznost těch učitelů.

12. Liší se vzájemná komunikace a příprava s jednotlivými učiteli?

Jistě, někdo potřebuje mít detailně napsanou přípravu po bodech, někomu stačí si zhruba říct, co bude hlavním cílem hodiny. Někdo si potřebuje věci několikrát ověřit, měla jsem kolegynku, která byla taková velice zmatená a ta byla schopná mi volat a krom přípravy ve škole, si hodinu domlouvat i po telefonu. Té pan ředitel pak zajistil několik možností hospitací na jiných

přátelských školách, aby více náhledů do výuky. Byly to její začátky a byla si dost nejistá, ale musím říct, že díky těmto hospitacím i jinde se do toho více dostala, učí zde do teď a je skvělá.

13. Popište prosím, jak vypadá typická vyučovací hodina tandemové výuky.

Taková hodina je více pestrá a dynamičtější. Snad jsem nezažila vyloženě nudnou hodinu, pro děti je to zpestření. Není to o tom, že by tam jeden člověk něco monotónně vykládal, ale více se zapojují děti. Tím, že jsou tam dva lidé, kteří s nimi mohou samostatně pracovat, tak je více času na skupinové práce a různé soutěže.

14. Jaká jsou podle Vás pozitiva tandemové výuky?

Pokud nebudu jmenovat jen výhody pro učitele a žáky, kterých je nesporně plno. Tak mě z pohledu vedení školy napadá, rozšíření okruhu přátelských škol, pro právě ty vzájemné hospitace, mohou do budoucna poradit i s řešením nějakého problému, ředitel pak třeba ví, kam se obrátit.

15. A kde spatřujete negativa tandemové výuky?

Jednoznačné negativum bych řekla, že je financování této formy výuky, peněz do školství nejde takové množství aby bylo jisté, že se tandemová výuka udrží a pak málo učitelů.

16. Co byste chtěl případně v tandemové výuce změnit?

Asi mě nic nenapadá.

17. Chcete k tématu tandemové výuky něco doplnit?

Příloha č. 6 – Rozhovor s respondentem U4

1. Jak dlouho již pracujete jako učitel?

Učím pouze krátce, teď v září to budou 3 roky, co jsem nastoupila sem do školy. Takže 2 a půl roku teď.

2. A jak dlouho působíte v tandemové výuce?

V tandemu učím od začátku, co jsem nastoupila.

3. Jakým způsobem jste si vybíral kolegu do dvojice? Jakou roli v tom hrál samotný ředitel školy?

Vzhledem k tomu, že jsem nikoho na škole neznala, tak nijak. S ředitelem jsme se na tandemu domluvili před nástupem do práce, že by to pro mě, jako po začínající učitelku, mohlo být přínosné. Kolegyni mi vybral sám ředitel, podle aprobace na stejný předmět. Učím anglický jazyk, takže mi vybral kolegyni, která angličtinu učí už několik let a má v tom mnoho zkušeností.

4. Jakým způsobem ředitel podporuje/podporoval Vaše další vzdělávání v této oblasti?

Byla jsem se podívat přímo tady ve škole ještě před nástupem, abych měla lepší představu o tom, jak to vlastně vypadá a funguje. Nejdřív sem myslela, že půjdu na nějaký kurz, ale to mi pan ředitel vysvětlil, že kurzy samozřejmě jsou, ale je to převážně jen o teorii. Nenaucí nás tam jak to správně dělat, jen jak by to teoreticky mělo vypadat, jaké to má pozitiva a podobně.

5. Co jste od tandemové výuky očekával?

Doufala jsem, že získám větší jistotu před žáky. Já teda nejsem žádný stydlivý člověk a nemám problém hovořit před lidmi, ale jen přece, když to člověk dělá úplně poprvé naostro a sám, tak si nemusí být úplně jistý v kramflecích. Takže pro mě to bylo hlavně o té jistotě a důvěře v sebe sama.

6. Jak jste se na ni připravoval?

Měla jsem dvě nebo tři naslechové hodiny zde na škole, před samotným nástupem a poté jsem si načetla několik článků, co jsem našla na internetu.

7. Řešil jste na začátku nějaké problémy? (Nyní tyto problémy již neřešíte?)

Nevím jestli přímo problémy, mně dělalo poměrně problém to, že jak jsem měla starší tu mou kolegyni v tandemu, tak například nerada při práci využívala internet a moderní technologie, došla maximálně ke kazetáku. Učitelka byla teda skvělá a netučím, Kde bych bez ní byla. Hrozně moc mě toho naučila a ukázala. Celým tím začátkem mě skvěle provedla a za to jsem ji vděčná, ale vadilo mi, že když jsem si připravila něco do prezentace a podobně, tak ona tomu moc nefandila. Ale myslím, že jsem ji to ke konci roku už trochu naučila. Na konci roku, jsme dělali projekty o anglicky mluvících zemích, tak žáci měli možnost udělat například powerpointovou prezentaci a nemuselo to být jen v papírové podobě.

8. Je něco, co Vás na začátku tandemové výuky překvapilo?

Překvapilo mě, jak moc mohou být vyučovací styly odlišné. Když srovnám tandem v prvním a druhém roce, co jsem měla právě s tou starší kolegyní a tandem, tento rok- znovu angličtina. Tak ta kolegyně měla ve třídě pořádek, u dětí respekt, sice tam trošku zaostávaly ty moderní technologie, ale na kvalitu výuky si myslím, že to nemělo moc vliv, asi bych to neměla říkat, ale tenhle rok, jsem vážně zoufalá, pan kolega sice skvěle mluví anglicky, ale na to, že učil i na jiných školách, že to není nováček jako já, tak ve třídě vládne chaos, přípravy s ním jsou o tom, že si napíšem den předem, zhruba co a jak, a nebo pouze improvizujeme, s tím, že toho má moc. Takže mě rozhodně překvapila ta odlišnost.

9. Jak byste popsal spolupráci s kolegou?

Jak už jsem říkala. Asi hodně záleží na osobnosti toho učitele, protože já bych řekla, že přístup mám stále stejný, ale když je člověk ve třídě pak s někým s kým se prostě necítí dobře a úplně to nefunguje, tak je to hrozně znát a vycítí to i ty děti a celkově na těch hodinách je to znát.

10. Jakým způsobem spolu komunikujete? (Nyní i s předchozím kolegou v minulosti)

Se starší kolegyní jsme se domlouvali ve škole osobně, po každé té tandemové hodině jsme si ji společně shrnuly, řekly si, co se povedlo, co se nepovedlo a domluvily se, co a jak bude probíhat následující hodinu. Samozřejmě učitelství je o improvizaci.

Se současným kolegou se domlouváme převážně přes whatsapp.

11. Připravujete se na výuku společně nebo každý zvlášť? Jak konkrétně ta příprava probíhá/probíhala.

S předchozí kolegyní jsme se připravovaly tak nějak společně, vše jsme spolu řádně prodiskutovaly a v hodinách jsme se přirozeně doplňovaly a naše části se přirozeně prolínaly.

Nyní se s kolegou připravujeme každý zvlášť a ty hodiny tajk taky vypadají, jak kdyby to byly dvě odlišné hodiny.

12. Liší se vzájemná komunikace a příprava s jednotlivými učiteli?

Rozhodně ano, jak jsem již řekla. Hodně záleží na osobnosti každého učitele a jeho přístupu k výuce. Jasný flegmatik se nebude nijak trápit nad tím, že nemá připravené například kartičky do hodiny a to je třeba něco, co já nepochopím. Rozhodně si ti lidé musí sednout, jinak se budou trápit všichni zúčastnění a tandemová výuka bude postrádat smysl, pro který byla stvořena.

13. Popište prosím, jak vypadá typická vyučovací hodina tandemové výuky.

Když popíšu zhruba jak to vypadlo například loni, tak nikdo neměl pocit, že by tam byl někdo navíc. Skutečně to bylo tak, že tam ti dva učitelé, myslím tedy sebe a kolegyni, jako že tam patříme a má to tak správně být. Hodina probíhala normálně, jako každá jiná hodina, přivítali jsme sem seznámili jsme se s tématem, probrali danou látku, procvičili ve skupinkách, kdy každá jsme se mohli efektivněji věnovat žákům, kteří tu pomoc potřebovali více následovalo celkové zhodnocení hodiny. Jak jsem již řekla, s tou kolegyní to vše bylo takové přirozené, jen počítač a technologie, například tablety jsem obsluhovala já.

A nyní s kolegou, si každý jedeme to své, snažím se při jeho části tam být hlavně pro ty děti a nezasahovat mu do jeho výkladu.

14. Jaká jsou podle Vás pozitiva tandemové výuky?

Rozhodně větší podpora individuality každého dítěte, někdo potřebuje více pomoci, něco více dovysvětlit a takhle ten učitel má jistotu, že tam pro ně skutečně může být.

Dále podpora i jednotlivých učitelů, vzájemná inspirace, získávání jistoty a neustálé se učení nových věcí.

15. A kde spatřujete negativa tandemové výuky?

Upřímně letošní spolupráci s kolegou vnímám velice negativně, vůbec jsme si nesesdli a doufám, že to nebude mít dlouhého trvání, alespoň mi to slíbil pan ředitel. Takhle to úplně postrádá smysl, pokud jsou ti dva učitelé naprosto odlišní, nemůže to fungovat.

16. Co byste chtěl případně v tandemové výuce změnit?

Změnila bych to, aby učitelé mohli mít větší svobodu ve volbě partnera do tandemu, takhle nám ho zvolí ředitel, samozřejmě o všech neshodách ředitel ví, ale ne vždy je možné toho zanechat, člověk občas musí něco přetpět. Takže tohle by bylo rozhodně fajn.

17. Chcete k tématu tandemové výuky něco doplnit?

Bylo by fajn to zavést pravidelně na každou školu do více předmětů. Sama vidím, že to má pozitivní dopad na výsledky žáků a to je to nejdůležitější, že naše práce má skutečně smysl.

Příloha č. 7 – Rozhovor s respondentem U6

1. Jak dlouho již pracujete jako učitel?

Učím sedmým rokem na základní škole, před tím jsem rok pracovala jako asistentka pedagoga a vychovatelka školní družiny, rok jako vychovatelka školní družiny, před tím 3 roky v mateřské škole.

2. A jak dlouho působíte v tandemové výuce?

Druhým rokem.

3. Jakým způsobem jste si vybíral kolegu do dvojice? Jakou roli v tom hrál samotný ředitel školy?

Minulý rok jsme se s kolegyní setkaly díky projektu a vedly jsme párovou výuku ČJ- to byla tandemová výuka v rámci dvou škol, a s druhým párovým kolegou jsme byli propojeni vedením školy a učili jsme VV formou CLIL (jeden učitel anglicky, druhý česky). Letos opět ČJ s kolegyní z projektu a VV s anglicky mluvící kolegyní.

1. Jakým způsobem ředitel podporuje/podporoval Vaše další vzdělávání v této oblasti?

Podporuje nás v projektu, kde se formou společných setkání učíme, dále podporuje skupiny ve škole, kde funguje společné sdílení.

2. Co jste od tandemové výuky očekával?

Neměla jsem očekávání

3. Jak jste se na ni připravoval?

Před zahájením jsem se dobře seznámila s kolegyní, se kterou budeme učit. Před každou hodinou. Párová výuka vyžaduje více přípravy, domluvy a kooperace s párovým učitelem.

4. Řešil jste na začátku nějaké problémy? (Nyní tyto problémy již neřešíte?)

Ne, se všemi kolegy jsme si od počátku sedli a nevyskytli se žádné problémy.

5. Je něco, co Vás na začátku tandemové výuky překvapilo?

Nutnost být připravena v průběhu hodiny reagovat spontánně na různé situace.

6. Jak byste popsal spolupráci s kolegou?

Otevřená spolupráce, dobrá komunikace, zábava, spolupráce na přípravě.

7. Jakým způsobem spolu komunikujete? (Nyní i s předchozím kolegou v minulosti)

Ústně (hodiny máme pondělí, středa a pátek) – vždy se domlouváme na následující den, případně emailem.

8. Připravujete se na výuku společně nebo každý zvlášť? Jak konkrétně ta příprava probíhá/probíhala.

Vždy společně. Připravíme si, co budeme dělat, jaký bude průběh hodiny, na konkrétní postup, metody (E-U-R – evokace, uvědomění, reflexe), průběh hodiny samotné je pak spíše spontánní. Nechystáme si konkrétně, co kdo bude říkat – to již necháme plynout.

9. Liší se vzájemná komunikace a příprava s jednotlivými učiteli?

Rozhodně ano, záleží na tom, v jakém předmětu párová výuka probíhá a jak dlouho se s učitelem znám.

10. Popište prosím, jak vypadá typická vyučovací hodina tandemové výuky.

Popíšu hodinu literatury s kolegyní z 1 třídy. Tandemová výuka probíhá ve 2 třídě. Příprava na párovou výuku hodiny literatury nám zabírá v průměru 1 až 2 hodiny, většinou se chystáme den předem. Na začátku hodiny se žáci pozdraví s příchozí paní učitelkou, poté přejdeme k evokaci, při které zjišťujeme, o čem budeme dnes číst. Druhá část hodiny je uvědomění, kde žáci pracují s textem (záleží na zvolené metodě). Na konci hodiny probíhá reflexe – ověřování, zda žáci splnili cíle hodiny a reflexe hodiny samotné (záleží na formě a aktivitách, většinou žáci dostanou otázku, zda je práce bavila, co nového se dozvěděli, atd...). S kolegyní se pravidelně střídáme - neskáče se do řeči, nasloucháme si, v případě potřeby se doplníme. Výuku zakončíme a vždy se s paní učitelkou rozloučíme. Po výuce vždy probíhá naše společná reflexe s kolegyní, kdy se sejdeme alespoň na 20 minut, abychom probrali průběh hodiny a naplnění cílů.

11. Jaká jsou podle Vás pozitiva tandemové výuky?

Jako pozitivní vnímám, že náhled kolegy mi pomáhá vyzkoušet nové metody, objevuji nové otázky nebo přejímám určitý styl komunikace. Jako velké pozitivum vidím možnost kooperace, spolupráce, podporu kolegyně.

12. A kde spatřujete negativa tandemové výuky?

Velká časová náročnost na přípravu a vyhodnocení hodiny, možná rizika vidím v tom, když si učitelé nenesou lidsky.

13. Co byste chtěl případně v tandemové výuce změnit?

V současné době nic, ale umím si představit, že spolupráce s některými kolegy nemusí být plodná. V případě, že si spolupráce nesejde, je lepší vyměnit kolegu.

14. Chcete k tématu tandemové výuky něco doplnit?

Výuka v tandemu je velice zajímavým tématem, velice moderní metodou, která může přinášet mnoho pozitivních příležitostí. Může nám ale také velice uškodit v případě nepochopení, nejasností, špatné spolupráce s kolegou.